

פרשת שקלים

Rabbi Eliyahu Munk in his **ארבע** עולם התפילות - ספר introduces the period of the **ארבע** as follows: (ריש פ' דברים) "כל מילי דקדושה בעי הזמנה." אמירה זו שבזוהר (ריש פ' דברים) **...משמשת ציון-דרך לשבועות הקודמים לחג הפסח, כמו השבועות הקודמים ליתר פסח, פוסח, arriving approximately six weeks before פסח, opens the period of preparation for פסח.**

The basic requirement for **פרשת שקלים** is to read the **פסוקים** from **פרשת כי תשא**, **פרשת כי תשא**. **שמות פרק ל' פסוקים יא'-טז'** in and of themselves do not reveal a connection between **שקלים** and **פסח**. The requirement to donate a **מחצית השקל** was part of the **כפרה** that the **בני ישראל** had to undertake to atone for **חטא העגל**. It was also the method by which **משה רבינו ע"ה** counted the males between the ages of twenty and sixty. Even the **פיוטים** which we recite on **שבת פרשת שקלים** do not reference **פסח** in any manner.

The connection between **פרשת שקלים** and **פסח** can be found in the first **משנה** in **מסכת** **באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים: שקלים**.

explains: **ב"ד שולחים בכל ערי ישראל ומכריזין שיביאו שקליהן. לפי שבאחד בניסן צריך להביא קרבנות צבור מתרומה חדשה, דכתיב (במדבר כח) זאת עולת חודש בחדשו לחדשי השנה. חדש והבא קרבן מתרומה חדשה, וילפינן חדשי השנה דהבא, מראשון הוא לכם לחדשי השנה (שמות יב), הילכך מקדימין שלשים יום דהיינו מאחד באדר להכריז שיביאו שקליהם.**

The first **משנה** in **ג' פרק ג' מסכת שקלים** advises us when the money was disbursed: **בשלשה פרקים בשנה תורמין את הלשכה; בפרום הפסח, בפרום עצרת, בפרום החג.**

Instead of focusing on **פסח**, the **פיוטים** that we read on **שבת פרשת שקלים** deal to a great extent with measurements. The first **פיוט** begins: **במספר במשקל, במאז זמות בכל פועל, במספר במשקל**; **כל לך להעל**; that the **רבנו של עולם** planned all measurements from the time of creation. The theme continues with the **פייטן** proclaiming that the **כפרה** for the **בני ישראל** for the **חטא העגל** was a measured item, the **מחצית השקל** and that the **בני ישראל** were further forgiven because **משה רבינו ע"ה** was willing to accept a measured item, the weight of responsibility for the **בני ישראל**.

The next **פיוט**, מעתיק פלוסים, posits that the **מחצית השקל** continues to be a **כפרה** and was the reason that the **רבונו של עולם** saved **בני ישראל** from the hands of **המזן**: **מחצית פייטן**. **פרשה זאת להגות בקץ זה, פלסיה להקדים לפלם צר ובוזה**. The **פייטן** credits the **מחצית השקל** as the **זכות** by which **בני ישראל** were saved from the decree of **המזן** because their contribution of money (**א' באדר**) preceded **המזן's** planned contribution of money to fill **אחשוורש's** treasury (**יד' באדר**).

In the **פיוט**, **קצובה היא-פיוט**, the **פייטן** begins to teach the **הלכות** of **שקלים**.

קבוצה היא זאת לשועים וקלים, קצינים ורשים יחד בה שקולים. The **פייטן** explains the basis for this equal treatment-

קצין לבל יעוז מול מקהלים, קרוא לומר הוני פדאני מעיקולים.

In the next paragraph-**תמרו מאז**, the **פייטן** explains the purpose of collecting the **מחצית השקל**. The **פייטן** then asks the **רבונו של עולם** to rescue us through the **זכות** of the **שקל**. In the next **פיוט**, **מי יוכל לשער, פיוט**, the **פייטן** reminds the **רבונו של עולם** of a promise made before the **בני ישראל** entered **ארץ ישראל** - **ברית כרותה למו מאז**. **שנאמר: אתם** The **עיון תפלה** comments: **בפקודים; לבל יחסר המזג מחומש פקודים.**

נצבים היום כלכם (דברים כט', ט') כמספרכם זה שאתם

היום יהיה קיים לעד ועוד לא יחסר ממנו איש אפילו בשעה שחוטאים.

In the **פיוט**, **אומן בשמעו-פיוט**, the **פייטן** presents two theological issues: How could **רבינו משה** count **בני ישראל** after the **רבונו של עולם** promised **אברהם אבינו ע"ה** that his children would be so numerous that it would not be possible to count them. Second, when the **רבונו של עולם** told **משה רבינו ע"ה** **ונתנו איש כפר נפשו לה-משה רבינו ע"ה**, **משה** asked: What can Man possibly give to the One who created him that could act as an atonement? The **פייטן** then suggests answers to both issues.

In the last **פיוט** found in the Artscroll, **אלה אזכרה, סידור**, the **פייטן** bemoans the fact that we no longer give the **מחצית השקל** for maintaining the **בית המקדש**.

We can conclude after studying the **פיוטים** that we recite on **שבת פרשת שקלים** that these **פיוטים** were authored at a time when the enemies of the Jews would not allow them to freely study **תורה**. The **פייטנים** incorporated into the **פיוטים** the history of the **שקלים** and its halachot as a **תורה** lesson for their generation and for us.

לעלית נשמה אפרים בן אליעזר שהלך לעולמו ז' שבט

TRANSLATION OF SOURCES

Rabbi Eliyahu Munk-All matters involving holiness require preparation. This statement contained in the Zohar in Sefer Devarim provides a guide for the weeks that precede the holiday of Pesach, like the weeks that precede all the holidays.

א' משנה א' פרק א' משנה א' -On the first day of Adar, the Sanhedrin proclaims that the Shekalim are due and warns about the planting of a mixture of diverse species.

ר' עובדיה מברטנורא - The Sanhedrin sent emissaries to all the cities in Israel for the purpose of announcing that the people should contribute their annual Shekalim requirement. The reason it is announced beginning on that date is because as of the first day of Nissan, all the public sacrifices had to be purchased from new donations. This is based on the verse (Numbers 28): this is the Olah sacrifice for the New Moon of the New Moons of the year. Make it new and bring sacrifices that were purchased from the money of new contributions. We determine the month when sacrifices must be purchased with the money of new donations by comparing the word “months of the year” included in the verse in Numbers 28 with the word “month” found in the verse: “This is the first for you of the months of the year” (Exodus 12). Therefore we start thirty days before the deadline date, which in this case is the first day of Adar, to announce that they should make their donations.

א' משנה א' פרק גא' משנה א' -On three dates during the year they withdrew money from the treasury; fifteen days before Pesach; fifteen days before Shavuot and fifteen days before Succot.

First Piyyut (liturgical poem) begins: At the time of creation, You, G-d, thought of the proper measure of each thing that you brought into being.

Second Piyyut, beginning with the words: G-d moves and fashions mountains....The chapter of shekels is read at this time so that our contributions would come before that of our degraded foe.

Third Piyyut, beginning with the words: The half-shekel is the same for rich and poor; wealthy and impoverished contribute equally so that the wealthy not arrogantly proclaim to the masses: My wealth redeemed my sins.

Fourth Piyyut, beginning with the words: Who can calculate...G-d made a covenant with the Jewish people from the time he gave them the commandments that their number would

TRANSLATION OF SOURCES-2

never be less than the number listed in the book of Numbers.

עיון תפלה-As it is written in Devarim, chapter 29, verse 9, You all are standing here; however many of you are here that is the minimum number of Jewish people that will always exist in the world. The number will never go lower even at times when many of you sin.